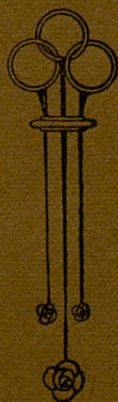

BUTLLETÍ
del
Centre d'Esquerra
Republicana
del Dte. III-Les Corts

INSTITUT MUNICIPAL
D'HISTÒRIA DE BARCELONA
HEMEROTECA

Any I

ABRIL DE 1933

Núm. 3

RELLIGAT DE LLIBRES

ALFONS DOMÈNECH

Descomptes als afiliats al partit
d'Esquerra Republicana

Carretera de Sarrià, 115, pral. 3.^a

(abans, 31)

Vins i Olis

Directament dels
mateixos colliters

**Ramon
Francesc**

Carrer de Les Corts, 9

Servei a domicili

ATENCIÓ!!

no confongueu

«Rápidos de componer
Calzado»

n'hi ha molts

DIT i FET

només un

Provença, 163

(junt Muntaner)

Barcelona

Instal·lacions i reparacions elèctriques de totes classes

Venda de bombotes de les millors

— marques a preus reduïts —

Ramon Pigrau

Crisantems, 28, 2.^{on} enfront al F. C. Barcelona

Les Corts

BUTLLETI DEL Centre d'Esquerra Republicana

Dels treballs publi-
cats en són respon-
sables llurs autors

del Dte. III - Les Corts

No es tornen els
originals

ANY I

Redacció i administració: Carretera de Sarrià, 88

Núm. 3

FEIXISME I...

Per si fos poc, el feixisme alemany, de per si prou repulsiu com tot feixisme, pren el caire sectari religiós per a fer-lo més repugnant. Els fets produïts últimament en la persecució dels jueus, persecucions, repressions, assassinats, suïcidis, i en fi tota la gamma de fets criminals que denoten l'estat de consciència col·lectiva i l'esquifida mentalitat de totes aquelles persones que, dient-se gent d'ordre, sensates i de principis, no fan més que demostrar la inutilitat de les pràctiques religioses, si no van acompanyades d'una clara intel·ligència i una normalitat moral i intel·lectual que, naturalment, no és possible existeixi en l'individu que, per a justificar aquests fets, invoca la santa causa que diu defensar, en nom d'una religió o secta que li resolgui el problema de l'ànima «que l'aguanta», si és que en té.

Per això sempre és més perillós l'home que, sense un estudi serè, o una idea filosòfica d'un sentit purament humanitari, guiat sempre per la bondat suprema que distingeixi el bé del mal,, s'afilia a una religió positiva sense més finalitats que la d'anar vivint, sense cap responsabilitat moral davant dels homes, i creient ja desxifrat el misteri de la nostra existència.

Preocupacions i prejudicis sense control de cap mena que enterboleixen la feble intel·ligència dels homes, i arriben a cometre les monstruositats més grans que registra la història, i han estat comeses en nom d'un Déu i la seva religió.

No vull, però, amb això, imposar-me als que tenen la sort, o la dissort, de practicar-la, que és una comoditat per a no trencar-se el cap, i prou pena en tenen, però sí, fer ressaltar la inutilitat d'aquestes pràctiques que causen sempre, a la curta o a la llarga, una pertorbació, els efectes de la qual hem pogut comprovar mantes vegades.

Apuntem aquests fets en defensa de la nostra posició, en el criteri de pugnar per una instrucció laica, científica i racional que elimini per complet aquestes lluites bestials dels homes. L'home laic, amb coneixement de causa i cultura, forçosament ha d'ésser liberal i demòcrata i, per tant, l'aparta sempre de la delinqüència, assolint la vera fraternitat humana.

La utopia anarquista

(Continuació)

Dèiem, en el número anterior, que procuraríem demostrar el contrasentit d'aquells estrambòtics jocs de paraules de *comunismo libertario* i de *anarco-sindicalismo*.

El comunisme no és altra cosa que un règim polític avançat, més o menys factible d'assolir, i que comporta en si la necessitat d'un organisme dirigent, tan demòcrata i intervingut pel poble com es vulgui, però dirigent al fi i al cap. Per tant, no es pot dir que propugnar per aquest règim és lluitar per assolir la implantació de l'anarquia.

Se'ns podrà objectar que hi afegim la paraula *llibertari* per a diferenciar-lo del que ells en diuen *comunisme estatal*. Bé, però no diuen les teories comunistes que aquest règim comporta les màximes llibertats? Doncs aleshores no cal afegir-hi la paraula llibertari, perquè donaria a entendre que hi ha dues menes de comunisme, i això sí que no ho podem admetre, car nosaltres solament en coneixem un de sistema comunista, i que no se'ns digui el contrari, prenent peu del règim establert a Rússia, car allà, segons els mateixos que es diuen comunistes, no hi ha altra cosa que la *dictadura del proletariado*, perquè han topat, precisa-

ment, amb aquella manca de perfecció humana de què parlàvem en el nostre anterior article, i que fa impossible, avui per avui, l'establiment de cap d'aquests règims d'avançada.

Quant a l'altre barbarisme *anarco-sindicalismo*, poques paraules ens caldran per a demostrar la seva imprecedència.

Si agafem un diccionari, veurem com la paraula *anarquia* significa abolició de l'estat, llei, govern, parlament, en fi, tot el que sigui regir-se sota una directriu determinada, per democràtica que sigui—nosaltres hem sentit a dir a un destacat element de la F. A. I. que ells no creuen amb la democràcia—per tant, *anarquia* vol dir *individualisme*.

En canvi, sindicalisme, vol dir, sempre segons el diccionari, agrupació per a la defensa d'interessos econòmics comuns, i això representa la unió d'una sèrie d'elements que, actuant sota una directriu establerta prèviament d'una manera democràtica, es mouen sota una disciplina sindical, ja que si així no fos, cap força tindria aquesta organització, i precisament veiem com tot sovint des del seu *òrgano* en la premsa reclamen de llurs ofiliats la *disciplina* sindical, precepte totalment contrari a l'anarquia. Total, que tenim, d'una banda, l'*individualisme* representat

per l'anarquia, i per l'altra el *collectivisme* representat pel *sindicalisme*.

Doncs, ara que facin el favor de dir-me aquests senyors de quines arts de màgia s'han valgut per fer lligar aquestes paraules d'un significat tan contrari.

Deia un amic nostre que això representava una incongruència, tan gran com aquell que es volgués dir *laico-clerical*.

Per si allò dit anteriorment no fos prou, encara voldríem que ens traguessin del dubte següent.

Per què es diuen apolítics? Car no podem arribar a comprendre com pot dir-se apolítica una organització la finalitat de la qual és la de substituir l'actual règim de vida social per un de millor, segons ells.

I encara voldríem un altre aclariment: Quina necessitat tenen els obrers

de fer-se anarquistes per a defensar llurs interessos?

El resultat de tot aquest desgavell el veiem convertit en perjudici de l'obrere, que avorrit de tants redemptors (?) s'ho mira tot d'una manera indiferent i acaba per no fer cas de ningú, amb evident fruició per part de les dretes que es veuen ja, illusos, altra volta al poder i en possessió de tots els ressorts repressius amb la *saludable* intenció d'aplicar-los a aquells elements que veritablement han lluitat i lluiten per una millor justícia social.

Que no es facin il·lusions, però, ni uns ni altres, puix que llurs vils cobejances han de topar amb un gros obstacle, Esquerra Republicana, els militants de la qual estan disposats a barrar el pas a tots aquells elements que, amb una incomprendible concomitància, volen aterrar la República.

RAMON PIGRAU

Democràcia

Santa paraula: Ja fa temps que se n'abusa i se n'aprofiten els qui menys dret hi tenen, i jo crec que el partit que governa ha de limitar-la per a contrarestar a tota aquesta follia d'elements pertorbadors que a tothora l'ataquen d'una manera tan ignominiosa.

Llibertat i Democràcia es veuen constantment amenaçades de mort, els uns per instint propi i d'una mentalitat esquifida que no poden comprendre el que significa; altres, incons-

cientment, per la seva poca força de voluntat que els fa irresponsables i creuen en un possible canvi de règim que els ho porti tot resolt, i altres, més repulsius, com a mercenaris que són i que per un sou cometen un delictes de lesa humanitat.

No, això no; els homes d'esquerra no poden consentir per més temps la constant provocació d'aquests elements que poden provocar dies de dol al nostre poble. Tots els elements contraris

es conjuren per a sabotejar el règim i els fets que es produeixen, per insignificants que siguin, són prou per a tenir un pretext; per significar-se, el mateix serveix una vaga, pels uns; com un enterrament, pels altres, com succeï dies enrera en manifestar-se contra unes autoritats que no tenien el servei de vigilància a la seva disposició.

Aquesta lentitud en el traspàs de serveis de tan capital importància, ens posarà al caire d'una bancarrota, i cada cop es farà més difícil arranjar-ho.

Meditem un xic sobre el cas i procurem acabar-ho d'una vegada per honra i glòria de Catalunya.

ALFONS DOMENECH

«Atracos»

Amb aquest títol publicava la «Soli» l'altre dia un article en el qual, després de fer diversos comentaris dient que els de la F. A. I. no fan d'atracadors, hi afegia, com a final el paràgraf següent:

«Queremos admitir el caso de que algún compañero que se llame y sea anarquista, acuciado por la necesidad, se lance un día por el camino del hecho violento. Pero ello no significará jamás que el anarquismo tiene como postulado el atraco y el robo. Serà un caso particular, que no sólo comprendemos, sino que disculpamos.»

Senyor de la «Soli», serà comprensible i de disculpar el que un *compañero* (com li dieu vosaltres) entri en un

forn i robi un pa, o que entri en una botiga de llegums cuits i s'emporti una cassola de mongetes, la qual cosa es veurà que ho fa per pura necessitat, però un senyor que entri a mà armada en un lloc on no hi ha pans ni cap mena de menjar, i per robar, matar i assassinar qui se li posa davant per impedir-ho, aquest, per més *compañero* que sigui, ni se l'ha de comprendre ni se l'ha de disculpar, puix que no és per necessitat que ho fa, sinó per vici, i aquests senyors no mereixen més que se'ls porti on no puguin tornar mai més, ja que essent com són, la degradació i la degeneració de la societat humana no mereix res més.

JOSEP SANCHEZ

SECCIÓ DE CULTURA

El dia 26 del mes passat s'efectuà una visita a l'Escola del Treball.

A dit lloc ens reunirem a un grup

del gremi de detallistes d'olis i sabons (del qual en forma part el nostre volgut amic Ferrer Pie, president del Ca-

---

Padrins! Padrines!

Per a mones de qualitat i de totes menes

Colmado Mellado - Plaça Concòrdia, 8. LES CORTS

sal Nacionalista de la Bonanova, el qual fou saludat pels nostres companys Mata i Domènech), i tots plegats efectuarem la visita, precedit pel senyor Enric Fernández (representant del delegat del Patronat Industrial, en Rafael Campalans).

Entre les moltes coses que veiérem hi havien els telers de teixir a mà, procediment bastant antic, però que avui dia encara s'usa.

Visitarem també la secció de ceràmica, la de metallisteria, química, ferrers, en la qual hi havien unes màquines que havien estat construïdes a la mateixa escola, i la de paletes.

A totes aquestes seccions el senyor Fernández ens donava explicacions i ens deia la manera com són ensenyats els alumnes de l'Escola, el qual ensenyament es fa mitjançant els procediments més moderns amb què avui dia compta la indústria del nostre país.

Darrerament ens adreçarem a la piscina, on un grup de joves, davant l'astorament de tots nosaltres, que ens petaven les dents de veure'ls, es banyaven amb l'aigua que hi havia a la piscina i la que queia de la pluja.

Així donarem per acabada la nostra visita a l'Escola del Treball, visita de la qual en quedarem molt satisfets i per lo que en donem les gràcies a la secció de Cultura, pel seu encert en organitzar-la, i puguem a tots els seus components i altres socis del Centre, treballiem i fem per manera que, si avui hi reben ensenyament 2.400 joves, per als quals aquesta Escola ja resulta un xic petita, fem que l'engrandeixin i augmenti el nombre d'alumnes a fi i efecte de què el nostre poble rebi la cultura i ensenyament que no li havien donat els homes de la difunta monarquia.

Ara demano als nostres consocis que, si en aquesta visita érem 25 ó 30, ens ajudin i facin que en les properes visites culturals i instructives que tenim projectades, sigui major aquest nombre, puix jo així ho espero, i pel qual us estarem altament agraïts.

BELLUGUET

* * *

Aquesta secció té projectada la confecció d'una bandera símbol i representació de la mateixa.

Preguem hi contribueixin tots els que simpatitzin amb el dit projecte.

SECCIÓ FEMENINA

Va donant els seus fruits la campanya que porta a cap la secció femenina i prova n'és la col·laboració en què s'ha vist honorada la nostra publicació d'aquest mes que espero no s'estronqui, al contrari, que augmenti i millori en

tot el possible.

Es encoratjador de veure les dones com de mica en mica, en pas ferm, sense sotrac ni convulsions promogudes per esclats sentimentals, gradual i conscient va despertant-se d'aquella vi-

Extens assortit de Vins generosos, Licors i Xampanyes

Casa Mellado - Plaça Concòrdia, 8. LES CORTS

da somorta i rutinària que les tenia arraulides en un recó de la llar mastegant parenostres tot esperant que la bona voluntat de Déu, que mai arribava, els resolgués la trista condició en què la societat, amb els seus prejudicis, ens tenia sotmeses.

La vida moderna requereix una altra modalitat per a regular el curs de la nostra existència dintre la societat present, i que per altra part, minada de perills que hem de saber sortejar de la manera més airosa per a no caure no en el ridícul precisament, sinó en la probable desfeta que causaria la nostra desviació i poca tàctica en la intervenció política.

La fortalesa d'esperit i força de voluntat que cal desplegar en la lluita, sense que minvi per a res la nostra feminitat, ha de fer que puguem arros-triar tots els perills i fer que la política, en el bon sentit de la paraula, o sigui, l'art de governar, en podrem fer un nou complement de la nostra vida, essent un atractiu en lloc d'un enuig, com sol passar, pel descrèdit que els desaprensus i arrivistes de tots els camps polítics li han proporcionat.

AURELIA RIU

* * *

A LES MEVES AMIGUES SIMPATITZANTS DE L'ESQUERRA

Jo voldria, estimades amigues, que us féssiu càrrec de la necessitat que tenim d'estar ben agermanades i unides per a tenir la força que en els mo-

ments més oportuns els dirigents del nostre partit sollicitin el nostre ajut.

Si estem ben organitzades podrem fer en aquestes eleccions la força imprescindible per tal que els homes que han sabut conquerir les llibertats de Catalunya no es vegin obligats a abandonar els llocs per culpa de la incomprensió de les dones en els moments de més compromís i que la dona catalana ha de fer caure la balança del costat que indiscutiblement ens interessa, que és l'Esquerra Republicana. Per tant, us prego que poseu tota la vostra bona voluntat per tal que en les properes eleccions puguem donar un crit de glòria per tot Catalunya i serveixi d'exemple als altres pobles d'Espanya.

Així, doncs, per a obtenir aquest resultat, convé que totes les dones d'esperit liberal i progressiu facin una tasca amb fe i voluntat com a bones catalanes, procurant que ingressin als nostres casals i desenrotllant una política de prosselitisme, donant un exemple de germanor i democràcia on no hi hagi distincions de cap mena, condició social i edat, i així tots junts amb els nostres homes puguem aconseguir els ideals que han d'ésser el nord i guia de la nostra actuació, Llibertat, Democràcia, Justícia, i sobretot Cultura, per l'engrandiment de la nostra pàtria i respecte al nostre honorable President En Francesc Macià, les orientacions del qual hem de seguir per a aconseguir-ho.

FRANCESCA MASCULET

* * *

FEMENINES

Dones! La vostra tasca ja està començada, la lluita ja està en pla, les dones de la dreta es preparen per a contrarrestar el nostre treball, i ¿amb quines armes? Amb les més repugnants, la caritat humiliant, quan no fan res més que reintegrar-nos una part irrisòria i ridícula del que ens han pres expropiant-nos en el treball, és de l'única manera que voldran comprar el vostre vot.

No pot ésser que estiguem amb els braços plegats, mirant la veïna d'enfront el que fa. Es la nostra decisió la que ha d'estimular-les a què segueixin el camí de la victòria i contrarrestar la tasca barroera de les senyores de

les conferències, que tot afavorint-nos volen sotmentre'ns al seu caprici.

Bon exemple el que donaren els seus homes a l'Ajuntament, malmetent l'obra de l'Esquerra que podia donar una mica de treball, que és molt més digne que fer una caritat.

Aprofitem el vot, i fem que el pare, el marit, el fill, el germà i tots els que tinguem prop nostre, donin la victòria als que han de portar l'obra de la llibertat i la democràcia i no als malfactors que tot ho malmeten en profit propi.

Dones! No divagueu més, voteu i feu votar, quan sigui l'hora, per la nostra ideologia esquerrana, que és la llibertat i emancipació dels nostres fills.

EMILIA VILELLAS

No tenim res a envejar als americans sota aquest aspecte, si no, vegi's la mostra

Els deu procediments infallibles per a matar una societat

I.—No assistir a cap reunió de la societat.

II.—I si hi va anar-hi tard.

III.—Si fa mal temps, no pensa anar-hi.

IV.—Passi el que passi a la reunió, censurar el president i la junta.

V.—No acceptar mai cap càrrec, és més fàcil criticar que treballar.

VI.—Si no és de junta, no anar a les reunions i trobar-ho tot mal fet.

VII.—Quan us demanin parer, digueu que no teniu res a dir, i després expliqueu com s'havia d'haver procedit.

VIII.—No fer res més que l'impres-

cindiblement necessari, i quan els altres hagin hagut de fer la tasca, dir que la societat ha estat dirigida per una «camarilla».

IX.—No donar-se pressa a pagar la quota fins que no hagin avisat tres vegades.

X.—No procurar l'ingrés de nous socis, i deixar la tasca pels altres.

Practicant aquestes deu regles, els nostres enemics tenen un poderós aliat per a combatre'ns.

Fem tasca conscient per a no incórrer en cap d'aquests defectes consignats i aconseguirem enlairar i enfortir el nostre Centre.

(Copiat d'una revista americana.)

Notes

El dia 16 del corrent, en commemoració de la proclamació de la República es portarà a cap una fontada a un dels llocs més pintorescos de la vila de Rubí, i de tornada una visita al Centre republicà del mateix.

La sortida tindrà lloc a les 8 del matí per l'estació de Sarrià.

Pressupost del viatge: 1'60 pessetes. Per tot l'altre estan en llibertat d'acció, comptant passar-hi tot el dia.

CONFERENCIA

La Comissió Política del Centre ha organitzat un cicle de conferències, la primera de les quals tindrà lloc el proper dissabte, dia 22, a les 10 de la vetlla, i anirà a càrrec del nostre president Josep Escofet, tinent d'alcalde del districte i president de la comissió de proveïments del nostre Ajuntament.

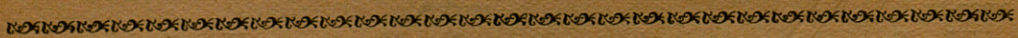
El tema que desenvoluparà el nostre amic serà el de «Política de proveïments».

Donat l'interès del tema i la competència demostrada pel senyor Escofet en el mateix, esperem que els socis faran acte de presència per tal d'assabentar-se de la tasca realitzada pels nostres homes en la corporació municipal.

LA COMISSIO POLITICA

Complimentant un acord de la darrera assemblea, s'obre una subscripció per tal d'adquirir una bandera per assistir als actes públics on hi prengui part el Centre. Per donatius adreceuvos a la comissió nomenada a l'efecte i que la componen la senyoreta Rosa Hill, Joan Rovira i Ramon Pigrau.

Es prega a tots els socis que encara no tinguin el carnet de militant, que passin per secretaria a recollir-lo, qualsevol dia de 9 a 11 de la vetlla, per tal de donar compliment a l'article 5 dels estatuts del nostre partit.

Dissabte, dia 15, a les deu de la nit

Gran audició de **CARMELLES** dintre el local

Per a esperar els chors, s'ha organitzat un Gran ball de societat amenitzat per un notable Jazz-Band

Queden invitats socis i llurs famílies

*****
CLASSES DE SOLFEIG

R. MATA

Professor de violi

Sagunto, 109
Barcelona (S.)

*Hores adequades per a obrers i
empleats de 8 a 10 nit*

*****

*****
Voleu estar ben servits?

Taxis Carbó

*Casaments, Bateigs, Excursions, etc. :: Serveis acurats
i econòmics*

Joan Güell, 310

:: Les Corts ::

*****

Aparells de Ràdio moderns

3 vàlvules

A 100 pessetes

*Demani una demostració sense
:: compromís al seu domicili ::*

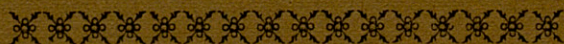
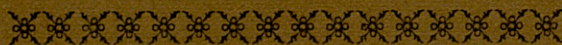
Dirigir-se al carrer de Sta. Agata, 8, pral., 1.^a
(junt al carrer de Salmerón)

GRAN BAR
CASA RABIA

JAUME JOVER

Carretera de Sarrià, 88

Al prendre possessió d'aquest establiment tinc el gust d'adreçar-me als socis d'aquest Centre i al públic en general, i oferir-me per a tots quants serveis depenguin de l'especialitat d'aquesta vostra casa, amb l'absoluta seguretat de satisfer plenament al més exigent en el servei de menjar i beure.

Reorganització completa i acurada en el servei de restaurant, així com també una escrupulosa depuració en la qualitat de tota mena de begudes que no dubto serà del vostre agrat.

JAUME JOVER

TOTES LES FESTES LLUIDÍSSIMS
BALLS DE SOCIETAT